20240126

מזמור צ"ט

א	ה' מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים	יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ:
ב	ה' בְּצִיּוֹן גָּדוֹל	וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים:
ג	יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא	קָדוֹשׁ הוּא:
ד	וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב	אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
	מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב	אַתָּה עָשִׂיתָ:
ה	רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ	וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו
	קָדוֹשׁ הוּא:	
ו	מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו	וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
	קֹרְאִים אֶל ה' וְהוּא יַעֲנֵם:	
ז	בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם	שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ:
ח	ה' אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם	אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם
	וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם:	
ט	רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ	וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ
	כִּי קָדוֹשׁ ה' אֱלֹהֵינוּ:	

ה' מלך בציון על כל העמים

מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב

ה' עונה לקוראי שמו

חלוקת המזמור ושירשורים פנימיים

- ה' מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים
  - וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים
    - יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא
      - קָדוֹשׁ הוּא
    - וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב
    - רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא:
      - קָדוֹשׁ הוּא
      - וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
  - רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ ה' אֱלֹהֵינוּ

סמיכות המזמור בספר תהלים

כ"ט, ב: הָבוּ לַה' כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ:

צ"ה, ו: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי ה' עֹשֵׂנוּ:

צ"ו, ט: הִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ

צ"ז, ז: יֵבֹשׁוּ כָּל עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְּלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל אֱלֹהִים:

צ"ט, ה.ט: רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו... וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ

צ"ג, א: ה' מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ ה' עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט:

צ"ו, י (= דב"א ט"ז, ל): אִמְרוּ בַגּוֹיִם ה' מָלָךְ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

צ"ז, א: ה' מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים:

צ"ט, א–ב: ה' מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: ה' בְּצִיּוֹן גָּדוֹל...

צ"ג, א: ה' מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ ה' עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט:

צ"ו, י (דב"א ט"ז, ל): אִמְרוּ בַגּוֹיִם ה' מָלָךְ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

צ"ז, א: ה' מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים:

צ"ט, א–ב: ה' מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: ה' בְּצִיּוֹן גָּדוֹל...

צ"ו, ד: כִּי גָדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים:

צ"ט, ב–ג: ה' בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא

צ"ה, יא: אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם יְבֹאוּן אֶל מְנוּחָתִי:

צ"ט, ה: רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא:

קל"ב, ז.יד: נְבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו... זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ:

קשרים עם ספרים אחרים

שמות ט"ו, יד.יח: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלֶשֶׁת... ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד

צ"ט, א: ה' מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים

שמות י"ג, כא: וַה' הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם במדבר י"ב, ה: וַיֵּרֶד ה' בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: דברים ל"א, טו: וַיֵּרֶא ה' בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל:

צ"ט, ז: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ:

שמות ל"ד, ו–ז: וַיַּעֲבֹר ה' עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים וְעַל בְּנֵי בָנִים עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים:

צ"ט, ח: ה' אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם:

ירמיהו ט"ו, א: וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי אִם יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אֵין נַפְשִׁי אֶל הָעָם הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל פָּנַי וְיֵצֵאוּ:

צ"ט, ו: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל ה' וְהוּא יַעֲנֵם:

ישעיהו ו', א: בִּשְׁנַת מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא... שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ... וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

צ"ט, א–ג.ה.ט: ה' מָלָךְ... יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: ה' בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים... גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא... קָדוֹשׁ הוּא... כִּי קָדוֹשׁ ה' אֱלֹהֵינוּ:

איכה ב', א: אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ אֲדֹנָי אֶת בַּת צִיּוֹן... וְלֹא זָכַר הֲדֹם רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ:

ישעיהו כ"ז, יג: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם:

ישעיהו ס"ו, א.כ: כֹּה אָמַר ה' הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי וְאֵי זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי... עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלִַם אָמַר ה'... יָבוֹא כָל בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר ה':

צ"ט, ה.ט: רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא... רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ ה' אֱלֹהֵינוּ

www.tehillim.org.il
beni.gesundheit@tehillim.org.il

מזמור צ"ט

א	ה' מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים	יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ:
ב	ה' בְּצִיּוֹן גָּדוֹל	וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים:
ג	יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא	קָדוֹשׁ הוּא:
ד	וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפַּט אָהֵב	אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
	מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב	אַתָּה עָשִׂיתָ:
ה	רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ	וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו
	קָדוֹשׁ הוּא:	
ו	מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו	וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
	קֹרְאִים אֶל ה' וְהוּא יַעֲנֵם:	
ז	בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם	שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ:
ח	ה' אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם	אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם
	וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם:	
ט	רוֹמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ	וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ
	כִּי קָדוֹשׁ ה' אֱלֹהֵינוּ:	

(ז) ציון וירושלים אחרי החורבן ירושלים תהיה כסא ה' במקום הארון – וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם ה' לֹא יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית ה' וְלֹא יַעֲלֶה עַל לֵב וְלֹא יִזְכְּרוּ בוֹ וְלֹא יִפְקֹדוּ וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד: בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַם כִּסֵּא ה' וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל הַגּוֹיִם לְשֵׁם ה' לִירוּשָׁלִָם וְלֹא יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע (ירמיה ג', טז–יז)

(ח) התגלות ה' ישעיה: 3 פעמים קָדוֹשׁ – וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ (ישעיהו ו', ג)

(ט) ציון וירושלים בזמן הגאולה בזמן קיבוץ גלויות עם ישראל יחזור לירושלים להשתחוות שם בהר הקודש – וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם: (ישעיהו כ"ז, יג)
בחזון הגאולה כל בשר יבוא להשתחוות בהר הקודש– כֹּה אָמַר ה' הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי... וְהֵבִיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לַה'... עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלִַם אָמַר ה'... יָבוֹא כָל בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר ה' (ישעיהו ס"ו, א.כ)

(ה) שמואל בשילה וארון ה' יוצא למלחמה שמ"א ג', ג; ד'–ז'); וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן בְּרִית ה' צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים (שמ"א ד', ד)

(ו) דוד כובש את ציון (שמ"ב ה', ז) ומעלה את ארון ה' לעיר דוד וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִקְרָא שֵׁם שֵׁם ה' צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים עָלָיו" (שמ"ב ו', ב = דה"א י"ג, ו); מיד אחר כך ה' מבטיח לדוד שושלת מלכות (שמ"א ז'). דוד ביקש לִבְנוֹת בַּיִת מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית ה' וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ (דב"א כ"ח, ב).

(ז) חִזְקִיָּהוּ מתפלל להסיר את סנחריב מירושלים: ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ... וְיֵדְעוּ כָּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי אַתָּה ה' לְבַדֶּךָ (ישעיה ל"ז, טז)

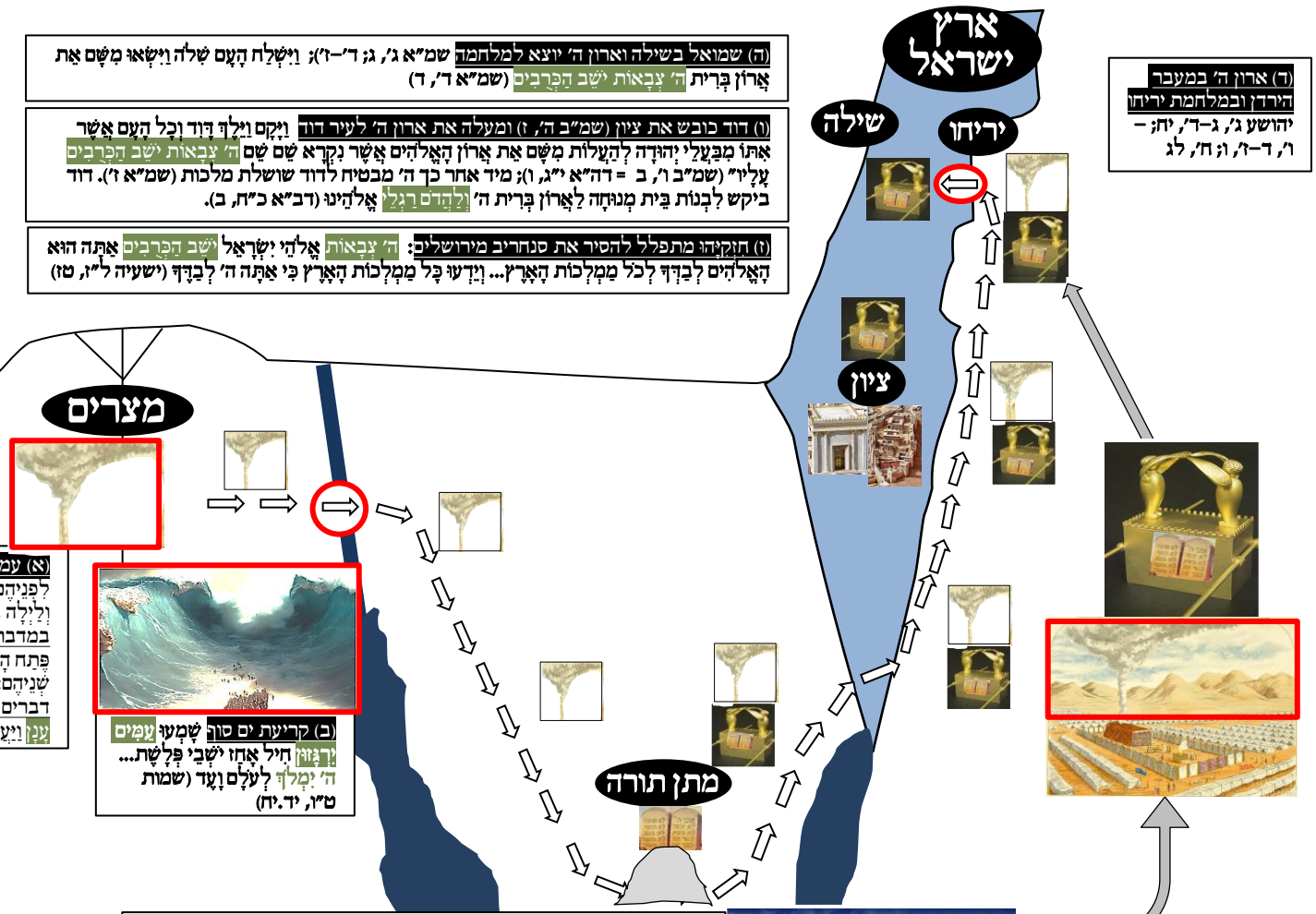

(ד) ארון ה' במעבר הירדן ובמלחמת יריחו יהושע ג', ג–ד', יח; – ו', ד–ז', ו; ח', לג

(א) עמוד ענן שמות י"ג, כא: וַה' הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם
במדבר י"ב, ה: וַיֵּרֶד ה' בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם:
דברים ל"א, טו: וַיֵּרָא ה' בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל:

(ב) קריעת ים סוף שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת... ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד (שמות ט"ו, יד.יח)

(ג) מתן תורה, בניין המשכן עם ארון הברית והכרובים במרכז הכרובים מסיפור גן עדן: וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרֻבִים... לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים (בראשית ג', כד) => הענן מעל הר סיני (שמות כ"ד, טז) => בניין המשכן עם ארון הברית עם הכרובים במרכזו (שמות כ"ה) => הענן והאש מעל המשכן לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם (שמות מ', לח) => ה' מדבר אל משה מאוהל מועד – וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו (במדבר ז', פט)

www.tehillim.org.il
beni.gesundheit@tehillim.org.il